

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

37. ČÍSLO / IX. ROČNÍK

7,50 Kč (10 Sk)

16. ZÁŘÍ 2001

Z obsahu:

Hospodin, Stvořitel světa, chrání svůj lid
Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
29. srpna 2001
- strana 2 -

Mariiny zkoušky na Kalvárii
Abbé René Laurentin
- strana 4 -

Tajemství sv. Maximiliána
Poslušnost vůči představeným a zasvěcení
Neposkvrněné Panně Marii
- strana 6 -

Katolíci v Rusku
- strana 8 -

Mater dolorosa
Titul Bolestná Matka je výsledný motiv kontemplace, který zpředměťňuje určité rysy z Mariina života
- strana 9 -

Život svatého Františka (19)
Četba na pokračování
- strana 11 -

Vánoční dárek v dubnu
- strana 13 -

Mnoho důvodů k radosti
K 50. výročí biskupského svěcení kardinála Jána Chrysostoma Korce
- strana 14 -

Pieta - Nové Hrady

Hospodin, Stvořitel světa, chrání svůj lid

Kantikum chvály, které jsme právě slyšeli (Jdt 16,1-17), se připisuje Judit, hrdince, která se stala chloubou všech izraelských žen, protože jí připadl úkol, aby dala výraz osvobozující Boží síle v dramatickém okamžiku života jejího národa. Z tohoto jejího kantika nám dává liturgie chval recitovat jen několik veršů. Ty nás vyzývají, abychom slavili svátek a zpívali jasným hlasem za zvuku tympanů a cymbálů a vzdali tak chválu Bohu, který *zamezuje války* (v. 2).

Tento poslední výraz, který vyjadřuje pravou tvář Boha, milovníka pokoje, nás uvádí do kontextu, v jakém se hymnus zrodil. Jedná se o vítězství, kterého Izraelité dosáhli překvapujícím způsobem, a to díky Bohu, jenž zasáhl, aby je zachránil tváří v tvář úplnému zmaru, jaký jim hrozil.

Povzbuzení malomyslným

Svatopisec rekonstruuje tuto událost, která se stala před stáletími, aby bratřím a sestrám ve víře, kteří se nacházeli v pokušení malomyslnosti vzhledem k obtížné situaci, nabídl příklad, který jim může vrátit odvahu. A tak se vrací k tomu, co se stalo v Izraeli, když Nabuchodonosor, popuzen neústupností tohoto národa vůči jeho expanzionistickým záměrům a jeho modloslužebným požadavkům, poslal generála Holoferna s výslovným úkolem, aby ho pokoril a zničil. Nikdo nesměl odporovat tomu, který si nárokoval božské pocty. Jeho generál sdílel jeho přesvědčení a vysmál se varování, kterého se mu dostalo, že nemá útočit na Izrael, protože by to znamenalo, jako by zaútočil na samotného Boha.

Svatopisec chce v podstatě zdůraznit právě tento princip, aby věřící své doby utvrdil ve víře v Boha smlouvy. Skutečný nepřítel, kterého se má Izrael bát, nejsou mocní této země, nýbrž nevěrnost vůči Hospodinu. Právě ta ho zbaví Boží ochrany a učiní ho zranitelným. Pokud je naopak věrný, může národ počítat se silou

samotného Boha, *podivuhodné a nepřemožitého* (v. 13).

Proti zpupnosti protivníka

Tento princip skvěle ilustruje celý Juditin příběh. Scéna se odehrává v izraelské zemi, do které vtrhli nepřátelé. Z kantika vyniká dramatická dramatičnost tohoto okamžiku: *Přitáhl Ašúr z hor severu, přitáhl s desetitisíci svého vojska, jejich množství zastavilo potoky, jejich jízda přikryla pahorky* (v. 3). Zdůrazňuje se sarkasticky pověštná zpupnost nepřítele: *Řekl, že mé území vypálí, mé jinochy zahubí mečem, mé kojence že shodí na zem, moje nemluvíta že dá za kořist, že uloupí mé panny* (v. 4).

Boží zásah v bezvýchodné situaci

Situace, kterou popisují Juditina slova, se podobá jiným, které Izrael prožil a ve kterých záchrana přišla, když se zdálo,

že již není východiska. Nebylo tomu tak se záchranou při exodu, při obdivuhodném přechodu Rudým mořem? Také nyní obléhání početným mocným vojskem bere všechnu naději. Ale to všechno má sloužit jen k tomu, aby vynikla Boží moc, která se osvědčuje jako neporazitelná ochrana jeho lidu.

Boží dílo se projevuje o to skvěleji, že nepřichází skrze válečníka nebo jeho vojsko. Jako tehdy za časů Debory vyřadil kananejského generála Siseru skrze ženu Jáel (srov. Sd 4, 17-21), nyní si opět poslouží bezbrannou ženou, aby přispěl na pomoc národu, který je v nesnázi. Judit, silná ve své víře, odváží se vejít do styku s nepřitelem, ošálí svou krásou velitele a potře ho ponižujícím způsobem. Kantikum silně zdůrazňuje tento údaj: *Hospodin, Všemohoucí, je však zničil rukou ženy. Jejich bohatýr nepadl rukou jinochů, neubili ho synové Titánů, nepostavili se*

proti němu giganti, to Judit, dcera Merariho, jej zbavila sil krásou své tváře (Jdt 16,5-6).

Prototyp ženy

Postava Judit se tak stává archetypem, který umožní nejen hebrejské, ale i křesťanské tradici, aby zdůraznila, jakou zálibu má Bůh v tom, co je pokládáno za křehké a slabé, a že si volí právě to, aby se zjevila božská moc. Ona je příkladnou postavou pro vyjádření povolání a poslání ženy, povolání stejně jako muž, aby podle svých specifických vloh uplatnila svou významnou úlohu v Božím plánu. Některé výrazy knihy Judit přejdou více méně integrálně do křesťanské tradice, která vidí v židovské hrdince předobraz Panny Marie. Neslyšíme snad ozvěnu Juditinych slov, když Maria zpívá v Magnificat: *Sesadil mocné z trůnu a ponížené povýšil* (Lk 1,52)? Je tedy pochopitelné, že liturgická tradice, důvěrně blízká křesťanům jak na Východě, tak na Západě, ráda přiděluje Ježíšově Matce výrazy, které patřily Judit, jako: *Ty jsi povznesením Jeruzaléma, ty jsi chloubou Izraele, ty jsi velkou pýchou našeho pokolení* (Jdt 15,9).

Pokorná oslava Boží moci

Na základě zkušenosti z vítězství Juditino kantikum uzavírá výzva, aby Bůh byl oslaven novou písní, aby všichni poznali, jak je velký a slavný. Současně se všemu tvorstvu dostává napomenutí, aby zůstalo podřízeno tomu, který svým slovem učinil všechny věci a svým duchem je ztvárnil. Kdo by mohl odporovat Božimu hlasu? Judit to připomíná s velkým nadšením: *Tváří v tvář Stvořiteli a Pánu dějin hory se třesou od základů, jako vosk se roztékají skály* (srov. Jdt 16,15). Jsou to účinné metafory, které mají připomenout, že všechny věci jsou »ničím« před tváří Boží moci. Nicméně toto vítězné kantikum nechce děsit, nýbrž těšit. Bůh totiž používá svou neporazitelnou moc, aby ochránil toho, kdo je mu věrný. *Těm, kdo se ho bojí, je vždy milosrdný* (tamt.).

Bolletino Vaticano 29. 8. 2001

Poselství Královny míru

Drahé děti! Dnes vás všechny zvu, abyste se rozhodli pro svatost. Děti moje, ať ve vaší mysli a v každé situaci je vám svatost vždycky na prvním místě, v práci i v rozhovorech. Tak ji uvedete i do praxe; poněáhlu, krok za krokem vejde do vaší rodiny modlitba a rozhodnutí pro svatost. Buďte věcní sami se sebou a nevažte se na hmotné věci, ale na Boha. A nezapomeňte, děti moje, že váš život je pomíjivý jako květ. Děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!

Medžugorje, 25. 8. 2001

„Svatý není ten, kdo nepadá, ale ten, kdo hned povstane.“

Toto poselství je výzvou ke svatosti. Nejprve si máme uvědomit, že křesťanské povolání ke svatosti není volba, není výsadou několika dokonalých, několika svatořečených, kteří by dispensovali všechny ostatní od tohoto blaženého stavu. My si ale téměř stále pleteme kanonizované svaté a prostě svaté, ač jsme členy svatého lidu. Také si pleteme svatost s dokonalostí. Jak to říkal jeden duchovní otec, svatý není ten, kdo nepadá, ale ten, kdo hned povstane.

Vskutku, Bůh jediný je svatý; a svatost, k níž jsme povoláni, je cesta, je to vždy obnovované rozhodnutí patřit jedinému Svatému. Tak se stáváme svatými – ne našimi vlastními zásluhami, ale účastí na božském životě, tím že se dáváme vést Duchem svatým. On je to, který nám dá zálibu pro to, co se v našem každodenním životě líbí Bohu. On je to, který do nás vleje nové návyky, návyky nového člověka, člověka obnoveného v Kristu.

Není to pýcha, chtít jako svatá Terezička být „velkou svatou“, je to naopak duchovní realismus, který spočívá na absolutní důvěře v Boha, vždyť jen On je Mistrem nemožného.

Bratr Efraim k poselství Královny míru 25. 8. 2001

Hledání radosti

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

*Radujte se se mnou,
protože jsem našel svou ovci*

Možná, že se ti právě nechce a zdá se ti to jako ztráta času vyhledat těch několik veršů Písma a otevřít se jejich působení. Ale co kdybys to přece jen zkusil? Možná že právě dnes dostaneš odpověď, kterou tak dlouho marně hledáš.

V Ježíšově blízkosti dnes potkávaš dva druhy lidí. Jedni jej vyhledávají, protože živě pociťují, jak jej potřebují. Ti druzí naopak přicházejí se svou kritikou, protože jim Ježíš vadí. Podívej se do tváře jedněm i druhým. Vidiš ten nápadný rozdíl? Ti první se cítí obdarováni a očištění a mají radost v očích i v srdci. Ti druzí jsou však zjevně znechuceni, dráždí je to a roztrpčuje. Způsoby toho proroka nabourávají jejich sebevědomí. Cítí se pojednou ohroženi ve svém postavení. Neuznávají dobro, které jim samým nepřináší chválu. Radost a šlechtnost, která by také je mohla těšit a povzbuzovat, hořkne jim v srdci, protože ji vnímají jen v křivém zrcadle své sobecké povýšenosti. A tak jim nezbývá než se pohoršovat. A přitom se domnívají, že tím slouží Bohu! Není to neštěstí, uvážnout v takovém bludném kruhu? Čím více myslíme jen na sebe, tím nedostupnější se pro nás stává skutečná radost. Zmítáš-li se často v neklidu a rozladěnosti, dráždí-li tě to dobré, co vidíš u jiných, není to snad tím, že máš blízko k takovým nešťastníkům?

Skutečná radost je odlesk Božího života. Bůh je šťasten tím, že se rozdává. Ani tehdy, když obdarování pohrdnou jeho darem a otočili se k němu zády, nezmění se jeho božská vášeň, naopak, našel si nový způsob, jak ještě lépe uplatnit bytostnou potřebu rozdávát sám sebe. Právě proto tu Ježíš sedí s prostitutkami, podvodníky a vyděrači, aby v nich svým darem odpuštění obnovil skutečnou a opravdovou radost.

Odděl se od těch, kteří se pokládají za spravedlivé, a přisedni k hříšníkům. Ježíš dal zřetelně přednost právě jejich společnosti. Uslyšíš vysvětlení, které je přesvědčivé, a přece zůstává jen stínem té pravé skutečnosti:

„Co děláte, když se vám ztratí to, co máte rádi? Jdete a hledáte. Nedáte si pokoj, dokud tu ztracenou věc nenajdete. A když ji naleznete, není pak vaše radost větší, než byla předtím? Jdete to oznámit svým sousedům a známým, aby se radovali spolu s vámi! Myslíte, že můj Otec jedná jinak?“

Nevstávej, neodcházej, zůstaň, kde jsi. Víš, co to znamená, jestliže zasedáš u stolu

kajcníků? To není náhoda, to není pro nic za nic. Bůh ti právě znovu vyznal lásku. Pro toho Hospodáře, který tě tak dlouho hledá, má jedna každá ovce stejnou cenu jako celé stádo. Od věčnosti ti chystal nejučtější pastvu, a ty ses mu ztratila, toulala po pustině, kde jsi mohla jen s bídou okusovat hloží. Umíš si uvědomit, co pro něho znamenáš, když si dal tolik práce, aby tě znovu našel? Vždyť na tu chvíli s ním čeká celé nebe. Celé sbory nebeských duchů a všichni ti, kteří již patří na jeho tvář, jsou osobně zainteresováni na tom, aby tě mohl zase šťasten vzít na svá ramena a odnést domů. Všechno to, co Otec od věčnosti koná, má jediný smysl: abys byla šťastna u něho jeho slávou a s tebou aby bylo šťastno celé nebe. Co mohl ještě udělat, aby ti usnadnil tvůj návrat?

Nestyď se za slzy. Podívej se kolem sebe na ty, kterým bylo odpuštěno. Zdaleka nejsi sama, kdo pláče. Ty slzy jsou krásnou a radostnou výzvou k tvým oprávněným díkům. Tak prožíváš ve svém srdci ovoce radosti z Božího rozdávání. Necítíš touhu podílet se také na radosti z nalezených ovcí? Nebyla by to lepší perspektiva než pachtění za vratkým uspokojením sobeckých sebeklamů? Nebyla by to nejpřiměřenější cesta, jak napravit své bloudění? Právě proto jsi sám došel milosrdenství, aby tím Ježíš Kristus na tobě ukázal celou svou shovívavost. Máš tedy být příkladem pro ty, kdo v něj v budoucnosti uvěří, *aby tak dosáhli věčného života* (srov. 1 Tim 1,16-17). Chápeš tedy, k čemu tě Pán volá?

Nauč se hledat radost Božím způsobem. Není lepší způsob. Až okusíš, jak chutná rozdávát sám sebe, změní to od základů žebříček tvých hodnot. Ta radost bude každým douškem zvětšovat tvou žízeň. Její kouzlo a účinnost je totiž v tom, že ji nepocítuješ jen ty sám, ale vrací se ti ještě znovu právě proto, žes ji dal poznat a zakusit těm druhým. Někdy je to tak, že pro ty druhé je to vůbec první skutečná radost, a tedy první zpráva o nebeském Otci.

Ten Ježíš, s nímž dnes sedíš u jednoho stolu uprostřed těch, kteří litují svých hříchů, právě pro tuto radost podstoupí muka kříže. Dokonce krátce předtím, než odevzdá svou duši, si ulehčí svá muka právě jen tím, že slíbí radost kajcím vrah, který s ním snáší stejné utrpení. Poděkuj mu, že tě dnes přizval do své blízkosti a dal ti nahlédnout, jakou máš pro něho ve skutečnosti cenu. Myslíš, že se ti ještě vyplatí hledat si radost někde jinde?

Pane, smyž ze mne úplně mou vinu, stvoř mi čisté srdce a obnov ve mně ducha vytrvalosti! (Ž 50)

Bratr Amadeus

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 32,7–11.13–14

Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Sestup dolů, neboť tvůj lid, který jsi vyvedl z egyptské země, přivodil si zkázu. Uhnuli brzo z cesty, kterou jsem jim přikázal. Ulili si býčka a klanějí se mu, obětuji mu a říkají: Izraeli, to je tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země.“ Hospodin řekl dále Mojžíšovi: „Viděl jsem tento lid, je to lid tvrdě šije. Nebraň mi, ať vzplane můj hněv proti nim, ať je vyhubím; z tebe však udělám veliký národ.“ Mojžíš konejšil Hospodina, svého Boha, slovy: „Hospodine, proč plane tvůj hněv proti tvému lidu, který jsi vyvedl velikou silou a mocnou rukou z egyptské země? Rozpomeň se na Abraháma, na Izáka a na Izraele, své služebníky, kterým jsi sám při sobě přísahal a vyhlásil: Rozmnožím vaše potomstvo jako nebeské hvězdy, a celou tuto zemi, jak jsem řekl, dám vašemu potomstvu a zdědí ji navěky.“ A Hospodin se nad nimi slitoval a nedopustil neštěstí, kterým hrozil svému lidu.

2. čtení – 1 Tim 1,12–17

Děkuji tomu, který mi dal sílu, Kristu Ježíši, našemu Pánu, že mě uznal za věrného a vzal mě do služby, ačkoli dříve jsem byl rouhač, pronásledovatel a násilník. Dostalo se mi však milosrdenství, protože jsem to dělal z nevědomosti ve své nevěře. Milost našeho Pána se však na mně tím hojněji projevila s vírou a láskou v Kristu Ježíši. Na tuto nauku je spolehnutí a zaslouží si, aby se jí naprosto věřilo: Ježíš Kristus přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já mezi ně patřím na prvním místě. Ale právě proto jsem došel milosrdenství, aby tím Ježíš Kristus na mně jako na prvním ukázal celou svoji shovívavost; já jsem měl být příkladem pro ty, kdo v něho v budoucnosti uvěří, a tak dosáhnou věčného života. Králi věků, Bohu nepomíjejícímu, neviditelnému, jedinému, buď čest a sláva na věčné věky. Amen.

Evangelium – Lk 15,1–32

Do Ježíšovy blízkosti přicházeli samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi

Pokračování na str. 14

Mariiny zkoušky na Kalvárii

Maria, naše Matka, nejdříve jako mladá židovská dívka přijímá jako první tu nejradostnější a nejlépe oblažující zvěst, která kdy byla oznámena lidstvu: má porodit Božího Syna. On bude vládnout a jeho království nebude konce. Bůh ukazuje svou lásku a svou vnitřní solidaritu s lidmi novým ohromujícím způsobem. (Lk 1,26-30)

Dnes je Maria Pannou slavných tajemství; ona je tvor lásky: tvor, který stojí jak Bohu, tak lidem nejbliže.

Ale ona je také Pannou bolestných tajemství. Dovolte mi, abych se s vámi podělil úvahou na toto strážlivé, tvrdé téma.

Toto tajemství je krásné tajemství. Je ohromující a dává hluboký důkaz o lásce Boha, Krista i Marie. Naučí nás lépe snášet naše zkoušky, naše kříže, které ve srovnání s neporovnatelně větším křížem Ježíše a Marie jsou docela malé.

Někdo by se mohl domnívat, že nová Eva tím, že byla uchráněna dědičné viny, měla pohádkově krásný život. Někteří teologové zastávali názor, že Maria uchráněná hříchu byla uchráněna i utrpení. Jistě na to měla nárok stejně jako Ježíš. Přesto vrcholil celý Ježíšův život jako život spravedlivého člověka bolestiplnou smrtí na kříži. A právě zde zjevil svou slávu (Jan 12,23.28; 13,32; 17,1).

Maria byla osoba, která na základě své intenzivní spoluúčasti na Kristově utrpení je spojena i s jeho slávou, jaká nyní vyznačuje z jejího univerzálního mateřství, které jí Ježíš předal na Kalvárii: *Ženo, hle tvůj syn.*

Chceme se nyní pokusit pochopit to biblickým, objektivním způsobem; bez nástavby, nýbrž zcela prostě, ale současně až do největší hloubky proniknout do výpovědi evangelia.

Stíny kříže v dětství

Abychom dobře porozuměli tomuto tajemství, nesmíme zapomenout, že stíny kříže je mnoha způsoby poznamenáno již Ježíšovo dětství. Pro Marii to byl nejdříve problém jejího životního rozhodnutí. Ona se zcela odevzdala Bohu, takže rozhodla ve svém srdci, že nepozná

žádného muže (srov. Lk 1,34). Tento biblický výraz vypovídá, že nebude žít v pohlavním společenství s žádným mužem. Pannenství však nebylo v Izraeli běžné. Bylo pokládáno za tělesnou vadu, nebo dokonce za kletbu. Povinností hlavy rodiny bylo Marii provdat, což vzhledem k její kráse a vlastnostem nebylo obtížné. Jako mnoho svatých mladých dívek, a to ještě v nedávné minulosti, kladla si i ona otázku, jak má uvést rodinou zcela rozumně plánovaný sňatek a vztah s Josefem do souladu se svým zaslíbením. V hodině zvěstování byla smlouva již uzavřena a druhá etapa, společný život, měla začít tři měsíce po uzavření smlouvy. Byl to těžký případ pro svědomí.

K tomu přistoupil problém předmanželského početí, za který jí hrozilo kamenování, neboť Boží plán v očích jejího okolí nezněl vůbec věrohodně. Bůh přišel Marii na pomoc, když do tajemství zasvětil Josefa, čímž byly vyřešeny oba problémy.

Pak tu byly obtíže cesty k zápisu do města Davidova, obtíž-

né okolnosti porodu v betlémské jeskyni, když se nenašlo místo v útulku (Lk 2,8). V této malé větě evangelia je ozvěna odpovědi, které slyšeli na mnoha místech: »Zde není pro vás místo v tomto stavu.« (Porod s sebou přinášel hostitelům problémy.)

Pak následovalo ohrožení od Heroda, útěk do Egypta, situace ve vyhnanství a konečně chudoba tehdejší doby: častý hlad nouze a různé obtíže.

Po šťastné době skrytého života v Nazaretě přišlo odloučení a samota a pak doba špatných zpráv: Protivníci usilují o život jejího Syna. Utrpení bylo jejím každodenním chlebem.

A tak se dostáváme až na Kalvárii, kde Maria prožívá v plném rozsahu závažným způsobem umučení svého Syna, a to za hranicemi všeho, co si vůbec o tom můžeme představit.

Spoluutrpení

Nejtěžší zkouška, jakou si Maria mohla představit, bylo utrpení a smrt jejího Syna. Byl pro ni vším: její jediné dítě a sám Bůh. Milovala ho nejněž-

nější láskou jako matka a současně jako ta, která nade všechno miluje svého Boha.

Jak mohl Ježíš, který přece svoji Matku miloval, dopustit taková muka, která byla v úplném protikladu k tomu, co se zdálo její hluboké zbožnosti jakožto Božího dítěte přiměřené? Božská prozřetelnost chtěla, aby Josef byl v tu dobu již mrtvý.

Zkouška se vepsala do logiky Mariina poslání. Každý rok vykonávala pouť do Jeruzaléma (Lk 2,41). Bylo tedy normální, že tu byla i o posledních Ježíšových Velikonocích, a byla na to připravena dvojím znamením:

1. Proroctvím Simeona: *Tvou duši pronikne meč* (Lk 2,35).

2. Prorockým odchodem Ježíše a třídenním úzkostným hledáním, které připravovalo její srdce na budoucí události.

Když teď Pán chtěl tyto zkoušky, pak to bylo proto, že Maria byla nejen povolána, aby mu darovala život, nýbrž aby s ním sdílela výkupnou lásku, a k tomu patřilo i utrpení jako podstatný nepodmíněný podíl.

Bylo to strašné utrpení. Protože Ježíš byl tělo z jejího těla: znamenal pro ni více než ona sama znamenala pro sebe.

Zacházela s takovou láskou a péčí s jeho dětským tělem, aby ho ušetřila každé nouze a bolesti, a nyní ho vidí na vrcholu utrpení, aniž by mu mohla v nejmenším ulehčit anebo trpět místo něho, jak by byla ráda učinila.

Zatímco on proléval krev svého těla, ona prolévala krev svého srdce, píše Arnaud de Chartres.

Svou mateřskou intuici přijímala všechny rány, jejichž ne-

snesitelnou tíží a nebezpečnost konstatovali lékaři na základě informací evangelií a podle otisků a stop na Turínském plátně.

Maria viděla krvavé stopy po bičování, které rozdrásalo jeho tělo. To nebylo židovské bičování, které bylo ohraničeno na 49 ran, nýbrž bičování římské, a Pilátovi vojáci neodváděli polovičatou práci. Je možno napočítat více než 130 stop po úderech důtek.

Trnová koruna zaplavovala krví jeho čelo a hlavu.

Ale tyto první bolesti nebyly ničím proti mučení křížování, ve kterém vrcholí všechno, co si můžeme o bolestech představit.

Paže byly roztáženy až horizontálně a přibity do klády hřeby.

Všichni, kteří byli ochotni dát se přibít na kříž, aby dali přesné informace sochařům, nebo aby rekonstruovali stopy na Turínském plátně, mohli zakusit zčásti hrůzu takového vykloubení paží. Ale to bylo ještě to nejmenší zlo.

K tomu přistupovalo jiné utrpení, které nutilo lékaře, aby tyto pokusy co nejrychleji ukončili. Jedná se o křeče, které ukřižovaný zakouší a které zasahují všechny svaly paží a hrudního koše. Tyto křeče pak blokují dýchání (odtud to nebezpečí). Proto mohl Ježíš vyrazet na kříži jen krátká slova. Přitom se musel vztýčit na nohou, aby křeče povolily, nabrat dech a při výdechu vykřiknout svá slova.

Když nás v noci zachvátí křeč, a ta se týká jen jediného svalu, rychle hledáme všechny prostředky, aby bolestné napětí svalu povolilo. Ježíš byl přibitý a nacházel se v situaci, kde nebylo možno kromě výše uvedeného způsobu přivodit žádné ulehčení.

Lidé, kteří byli ukřižováni v koncentračním táboře v Dachau, poznali tyto křeče. M. R. Gieser, deportovaný Luxemburčan, dosvědčuje to Antoinu Legrandovi (Le Linceul, Paříž 1980, s. 158-159), dále také

G. Bellini: Muž bolesti s Marií a Janem, Bergamo 1460

P. G. Delory, který působil jako kněz v Německu mezi nuceně nasazenými mladými pracovníky, ministru Edmondu Micheletovi.

Když Antoin Legrand vyprávěl o bolestech ukřižování, řekl mu M. R. Gieser:

»Vy jste byl jistě deportován do Dachau, protože váš popis odpovídá navlas přesně tomu, co jsem viděl u svých ukřižovaných kamarádů.« Legrand ovšem hovořil o svém vlastním dobrovolném ukřižování, které podstoupil pod dohledem lékařů.

Když vojáci v Dachau měli naspěch a chtěli s odsouzenými rychleji skoncovat (podobně jako vojáci na Golgotě), nepřeráželi jim holenní kosti jako římská vojáci, ale uvolnili jejich nohy od kříže, takže odsouzený se nemohl pozvednout, a tak ztratil možnost dýchat.

Ale ani to ještě nebyla ta nejhorší bolest, protože tu pů-

sobily samotné hřeby. Horší než hřeby v nohou byly hřeby, které procházely rukama. Vojáci věděli velmi dobře, na rozdíl od většiny uměleckých zobrazení, že ukřižované tělo by neunesly hřeby, kdyby procházely jen dlaněmi. Tkáně by se protrhly, tělo by spadlo a museli by začínat znovu. Věděli, že mezi kostmi v zápěstí je místo, kam hřeby pevně vniknou. Tam ale hřeby prorážejí hlavní nerv. Je to nerv, který senzibiluje celou ruku. Je to po oku nejcitlivější bod celého těla. Je to nepředstavitelné: bolest jako oheň proniká až k mozku.

Přirozeně Maria nemohla o tom všem přemýšlet. Ale rozuměla křečím a reakcím svého Syna, kterými dával najevo své strašné utrpení i navzdory vysokému stupni sebeovládání a které živily její vnitřní bolest. Rozuměla tomu velmi dobře. Tak byla více než kdokoliv jiný

»spolu s ním ukřižována«. Arnauld de Chartres říká: »Trpěla a umírala spolu s ním.« Tato jednota byla tak silná, že teologové, jako Timoteus Jeruzalémský (6. st.) a později Judie a Roschini, kteří Piu XII. stáli po boku, když se jednalo o prohlášení dogmatu o nanebevzetí Panny Marie, byli jednomyslní v tom, že Maria již fyzickou smrt nezažila, protože vzhledem k smrti jejího srdce a jejího ducha na Kalvárii již nebyla potřebná.

Pohoršení a zkouška víry

Snad bych se neodvážil hovořit o této druhé dimenzi Mariiny zkoušky, kdyby Jan Pavel II. sám o ní nehovořil ve své encyklice *Redemptoris Mater* (18). Je to nejměstnější a neobjevnější stránka celého dokumentu. Papež hovoří odvážně o této postupné skutečnosti. Píše: Maria je s Kristem dokonale spojena v jeho opuštěnosti. Svätý Pavel používá výrazu »kenosis«, aby vyjádřil, jak velice Kristus i vnitřně obnažen a zbaven své vznešenosti a svých práv, aby vzal na sebe neštěstí člověka, sdílel je a zničil je silou své lásky. Maria byla zbavena všeho světla víry a naděje, i když obdržela při zvěstování obdivuhodné zaslíbení: *On bude veliký... Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. Bude vládnout na domem Jakobovým a jeho království nebude konce.* (Lk 1,32-33)

A nyní u paty kříže přijímá (lidsky řečeno) naprosté popření těchto slov. Její syn zápasí na kříži se smrtí: byl odsouzen, byl v opovržení, kdekdo se ho zřekl, muž bolesti (Iz 53,3).

I navzdory římské okupaci mu slíbil Bůh slavné kralování, a nyní byl zcela v protikladu římskými mocipány odsouzen jako poslední padouch. »Království bez konce« nezačalo. Brutální smrt zmařila lidské určení (tj. kralování) Mesiáše. Maria až do posledního okamžiku počítala se zázrakem. A místo toho dochází doslova

Pokračování na str. 10

Tajemství sv. Maximiliána

Poslušnost vůči představeným a zasvěcení Neposkvrněné Panně Marii

Na svátek Panny Marie Sedmibolestné je tomu letos 91 let, co Raimund Kolbe přijal ve Lvově františkánský hábit a jméno Maximilián. Patřil k neobyčejným, obzvláště nadaným novicům a byl poslán do Říma, aby zde studoval na mezinárodní řádové vysoké škole. Jeho životní pravidlo se dá vyjádřit jediným slovem:

Poslušnost

Tato poslušnost vůči představeným je prostředek, jímž Maximilián podřizuje svého nezávislého, vynalézavého a tvůrčího ducha Boží vůli a Neposkvrněné. Poslušnost je pro něho jistotou, že nesleduje vlastní, ale Boží vůli **podle vzorce v = V.**

»Ne má, ale Boží vůle se staň.«

Dívají se na něho jako na blouznivce, kterému je cizí skutečnost, a není ušetřen posměchu, když hovoří se svými druhy o svých plánech získat celý svět pro Paní svého srdce pomocí tisku, rozhlasu a jiných moderních prostředků.

Hrdinně se vždy podřídí, nepočítá s ničím jiným než s pomocí Neposkvrněné. Ona ho skutečně nenechává na holičkách. Sama opatří potřebnou sumu pro první vydání »Rytířů Neposkvrněné«. Někdo položí obálku na oltář, u kterého Ma-

ximilián vyzývá Neposkvrněnou, aby mu přispěla na pomoc.

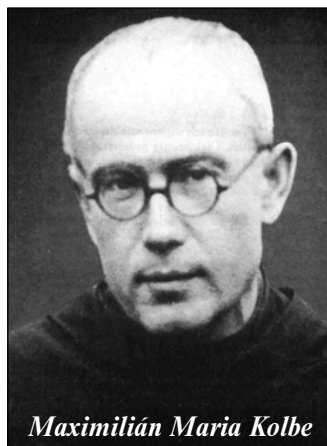
Roku 1927 začíná jednat o koupi pozemku u Varšavy. Postaví na tomto pozemku sochu Neposkvrněné a světuje jí celou záležitost: »Má Paní, nemohla byste vzít do svého vlastnictví tento pozemek? Je to přesně to, co potřebujeme.«

Jeho představení pokládají pozemek za drahý... Pater Maximilián na něj rezignuje. Oznamuje to majiteli. Ten se ptá, co má udělat s tou sochou. »Ať zůstane tam, kde je,« odpoví mu otec.

Po několika okamžicích přemýšlení miní vlastník: »Tak dobře, vezměte si vaši sochu i s tím pozemkem. Přenechám vám ho bezplatně!«

Je to místo, kde později vyrostl Nepokalanov, město Neposkvrněné.

Roku 1930 kupuje pozemek v Nagasaki, aby zde založil nový klášter, první město Neposkvr-

Maximilián Maria Kolbe

ně v Japonsku, na svahu proti městu. Nikdo nechápe, proč vybral toto místo. Otec se směje a zakládá »Mugenzai no Sono« – Zahradu Neposkvrněné...

Při atomovém útoku je to jediné místo, které zůstává neporušené, a uvnitř zdí nikdo nepřišel o život.

Milice Neposkvrněné

Dne 17. října 1917 zakládá P. Maximilián Kolbe »Milice Neposkvrněné« (M. I.).

Dne 28. dubna 1918 je vysvěcen na kněze. Celý jeho život bude nyní obětím darem, nástrojem v rukou Neposkvrněné.

Když složil s vyznamenáním doktorské zkoušky z filozofie a teologie, vrací se 23. července 1919 do své rodné země. Je mu 25 let.

Všechny prvky jeho spirituality jsou shrnuty ve Statutu, který sám vypracoval: »Hnutí, které musí strhnout masy a vytrhnout je Satanovi.«

Role Neposkvrněné: »Ona rozdrtila hlavu Hada.« (Gen 3,15)

»Skrze ni jsou přemoženy všechny hereze světa.«

Cíl M. I.: »Obrátit ke Kristu celý svět, překonat hereze, zvláště svobodné zednářství.« K tomu je třeba nejdříve obrátit sám sebe, svoje okolí a svět.

Dvě předběžné podmínky:
* odevzdat se zcela jako nástroj do rukou Neposkvrněné
* nosit zázračnou medailku.

Nezbytné prostředky:
Modlit se denně modlitbu: »Ó Maria bez poskvrny počatá,

oroduj za nás, kteří se k tobě utíkáme, a za všechny, kteří se k tobě neutíkají, zvláště za nepřátele církve a za všechny tobě doporučené.«

»Všechny prostředky je třeba využívat s horlivostí a s moudrostí, v míře možností, v podmínkách odpovídajících životním okolnostem jednoho každého.«

Krátkou dobu vyučuje v Krakově na řádové vysoké škole církevní dějiny. Jeho zdravotní stav je špatný, jsou nezbytné časté pobyty v sanatoriu v Zakopaném. Ale tohoto mladého kněze nemůže nic zastavit. Neustává bojovat pro »svou Paní«. Počet členů M. I. stoupá.

Rytíř Neposkvrněné

R. 1921 plánuje vydávání časopisu »Rytíř Neposkvrněné«. Jeho cíl: »Zanést Neposkvrněnou do domů, aby se duše přiblížily k Marii, a tak získaly milost obrácení a svatosti.« (Dopis bratru Lukovi.)

Leden 1922 je počátkem velkého dobrodružství, ustavičného zázraku. »Rytíř Neposkvrněné«, který začal s nákladem 5 000 exemplářů, dosáhne v roce 1939 nákladu 1 000 000 výtisků. K tomu přistupují v průběhu let další publikace. A to i přes to, že podnik vede »k smrti odsouzený, který má jen čtvrtinu svých plic« (1921 mu lékaři nedávají naději na více než čtyři měsíce života).

V průběhu posledních tří let před válkou nabývají všechna díla P. Kolbeho prudkého rozmachu. Stále více zdůrazňuje naléhavě bezpodmínečnou přednost duchovního.

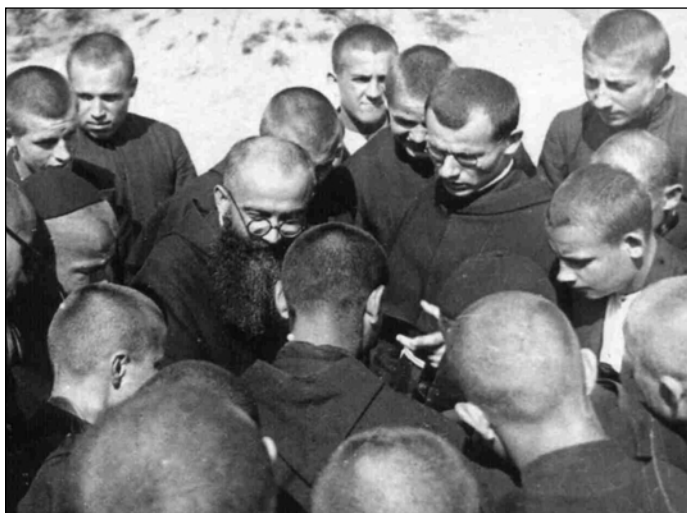
Když se zlepši naše osobní kvalita, bude nám kvantita přidána. Pokrok je buď duchovní, nebo není žádný... Žádám od vás, abyste byli svatí, velcí svatí!

Město Neposkvrněné – Nepokalanov

8. prosince 1927 se koná posvěcení nového kláštera se

Tiskárna v Nepokalanově – pracoviště ruční sazby

jménem Neposkvrněné nedaleko Varšavy: Město Neposkvrněné.

»V novém klášteře musí být naše zasvěcení dokonalé. Řeholní život zde musí dokonalým zachováním řehole dosáhnout rozkvětu, zvláště pokud jde o cvičení v poslušnosti. Bude zde panovat v souladu s duchem sv. Františka velká chudoba, mnoho práce, mnoho utrpení a odříkání.« To jsou slova, která určují poslání nového klášteře. Způsob dodržování tohoto programu přiláká tolik povolání, že v roce 1939 má město 700 řeholníků.

Nejmodernější tiskařské stroje udivují návštěvníky o to více, že v protikladu k tomu stojí krajní chudoba všech bratří. Tento »blázen Panny Marie« by chtěl postavit všechny technické prostředky do služeb chudých, kteří hladovějí po Božím slově. Roku 1938 zřizuje rozhlasovou stanici, a myslí dokonce na letiště v Nepokalanově.

Nepokalanov by měl postačit, aby naplnil život otce Kolbeho, ale on chce získat celý svět.

Jeho plánem bylo ve všech zemích založit »Města Neposkvrněné«. Jedno jediné vzniklo v Japonsku:

Mugenzai no Sono

V dubnu 1930 přichází do Japonska a již za měsíc se objevuje první číslo *Mugenzai no Sono no Kishi*, Rytíř Neposkvrněné

v japonštině: 10 000 exemplářů jako první vydání. Svědectví o obrácení se nedají spočítat, Neposkvrněná okouzila Japonce.

Rudá koruna

19. září 1939 pozná P. Maximilián spolu se svým důvěrným spolupracovníkem poprvé německý koncentrační tábor. 8. prosince zázračně osvobozen vrací se do Nepokalanova, který byl sice zplundrován, ale nikoliv rozbořen. Bratři mají plné ruce práce v péči o zraněné a o uprchlíky, mezi nimiž je mnoho Židů.

Dne 17. února 1941 je P. Kolbe zajat gestapem. Proč? Protože je kněz, ale také protože má mimořádnou přitažlivost. Pro svůj vliv se stal nebezpečným mužem. Pak je 28. května přemístěn do Osvětimi.

Poslední mše otce Kolbeho

»Během této doby, ve které nemohl slavit mši svatou, slavil až do konce nejsvětější obětí svým životem a svou smrtí.« (Jan Pavel II. 15. 10. 1977)

V peklu Osvětimi neměl P. Kolbe pro nikoho slovo nenávisti. Dělí se o to, co má, nikdy si nestěžuje. Dopřít se všude, kde je možno zpovídat, odpouštět, povzbuzovat, říct slovo naděje a rozmlouvat o »jeho milované malé Matce«, o Neposkvrněné.

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá život za své přátele. (Jan 15,13)

»Jsem katolický kněz z Polska, jsem starý, chtěl bych jít na jeho místo, protože má ženu a děti...«

Těmito slovy se nabízí dobrovolně k mučednictví smrti hladem na místo otce rodiny. Kandidáti smrti jsou umístěni v bloku 11. Jsou zavřeni zcela nazi, bez potravy, bez kapky vody; musejí zde čekat, až smrt udělá konec jejich trápení.

Až do konce zůstává P. Kolbe jako »dobrý pastýř«, který povzbuzuje, těší a doprovází umírající.

K údivu všech svědků není slyšet z cely, kde se nešťastníci nacházejí, žádné kletby, každý den zde »zaznívají jen modlitby, růženec a nábožné písně...«

Dokonce i strážní o něm mluví s respektem: »Tento kněz je skrz naskrz čestný muž. Až dosud jsme neměli nikoho takového jako on.« Plynou dny, je předvečer svátku Nanebevzetí Panny Marie: On je jediný, kdo přežil v bunkru, kdo je dosud při vědomí. Skrčený v koutě, vysílený. Modlí se... sám drží nataženou paži, do které dostává smrtící injekci.

»Když jsem později vstoupil, už nežil, ale vypadal jako živý. Jeho tvář neobyčejně zářila, oči byly široce otevřené a zaměřené na jedno místo. Celý jeho obličej zářil jako u vytržení... Jeho tělo bylo velice čisté; mohli

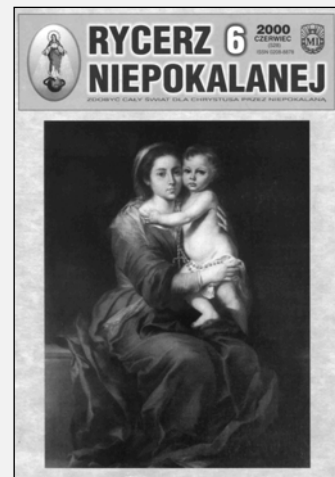
Tiskárna v Nepokalanovu

Nenávist není vůbec tvořivá síla, jen láska je tvůrce.

Co je to bratr z Nepokalanova? Vypadá takto: záplatovaný hábit, děravé boty, svazek časopisů pod paží; nastupuje do letadla nejnovějšího typu, aby pospíšil tam, kde je třeba zachraňovat duše.

P. M. Kolbe

bychom říct, že z něho proudilo světlo...« (Svědectví Bruna Borgowieckého, který byl v bunkru zaměstnán.)

V krajní pokoře vyslovoval často své přání: »Chtěl bych, aby můj popel byl rozprášen do všech světových stran.« Toto jeho přání se splnilo 15. srpna 1941. Jeho tělo bylo spáleno v osvětimském krematoriu.

Agnés Ranault

Katolíci v Rusku

Počátky přítomnosti západní církve v ruských zemích je možno datovat do roku 961, tedy řadu let před křtem kyjevské Rusi východním obrádem v roce 988. V roce 961 na prosbu kněžny Olgy, pozdější velké pravoslavné světičky, přijel do Kyjeva biskup Adalbert, jeden z nejlepších teologů a právníků té doby, pozdější biskup v Magdeburku. Biskup Adalbert byl vychovatelem sv. Vojtěcha, který od něho přijal své jméno, pod nímž je znám u neslovanských národů.

Kněžna se ujala vlády v Kyjevě po smrti svého muže Igora v roce 945 jako regentka, protože jejich syn Svatoslav byl ještě malým chlapcem. Není vyloučeno, že sama přijala křest v Byzanci, nechtěla však uznat vládu tamního patriarchy ve věcech církevních, proto požádala v roce 959 německého císaře Otu I., aby do Kyjeva poslal biskupa. Ten přijel teprve o dva roky později, když už vládl Svatoslav, který měl tehdy asi 19 let. Podle staroruských pramenů byl zarputilým pohanem, který snil pouze o válce a vojenské slávě a byl vůči nové víře naladěn nepřátelsky. Biskup proto po několika měsících musel opustit knížecí dvůr.

Křesťanství začalo natrvalo zapouštět kořeny v ruské zemi, teprve když kníže Vladimír v roce 988 přijal křest z Byzance. Tento rok se pokládá za oficiální rok křtu kyjevské Rusi. Ale ještě do konce 10. století udržoval kníže Vladimír pravidelné styky se Západem. Je známo, že v Kyjevě pobýval určitý čas sv. Bruno z Kwerfurtu (974-1009) jako tzv. *archiepiscopus gentium* (misijní arcibiskup), který šel hlásat evangelium Pečeněhům. Kníže ho hostil velmi srdečně, a dokonce ho přemlouval, aby zůstal na jeho dvoře co nejdéle, a když se světec přece jen rozhodl odejít k pohanům, stal se rovněž vyslancem velkého

knížete a měl s sebou doporučující listy, na jejichž základě uzavřel s Pečeněhy mír. Část z nich obrátil na křesťanství, a to v západním ritu, protože jiný ritus neznal.

Bez ohledu na styky kyjevsko-byzantské na celém křesťanském Východě vládlo a dodnes vládně přesvědčení, že jeden z prvních papežů, sv. Klement (88-97), podstoupil mučednickou smrt na Krymu. Byl prvním patronem ruských zemí a ještě v polovině XII. století tvořil jeho kult protiváhu silicích vlivů řeckých (byzantských). Později se stal patronem Rusi sv. apoštol Ondřej, ale úcta ke sv. Klementovi nikdy nevyhasla (živá byla obzvláště na Krymu).

Když v roce 1054 došlo k rozkolu mezi západním a východním křesťanstvím, neznamenalo to ještě okamžité přerušování styků kyjevské Rusi se Západem. Ostatně skutečnou povahu této události si obě strany ihned neuvědomovaly.

Nejméně do XIII. století existovaly více méně živé kontakty mezi východními a západními křesťany v ruské zemi, které sice stále více ochabovaly, ale přesto existovaly. Potvrzují to stopy v církevní terminologii, neboť řada východních názvů má západní kořeny (křest od záp. kříž; altar – oltář z lat. altare; agniéc – beránek z lat. agnus a řada jiných).

Znovuoživení těchto styků nastalo v první polovině XVI. století, když Ivan Hrozný usiloval prostřednictvím Řehoře XIII. o mír s Polskem. Papežské poselstvo bylo v Moskvě přijato velmi slavnostně, ale nedošlo přitom k církevnímu smíření ani k hlubšímu zakořenění západní církve na Rusi. Na počátku dalšího století, když v carském panství zavládla hluboká politická krize, za zcela zvláštních okolností vstoupil do Moskvy nevelký polský vojenský oddíl, který s velkými počty vítala

místní elita. S nimi přišla i nevelká skupina duchovních, fran-tiškáňů a jezuitů, mezi kterými byl i otec Sawicki, budoucí carův kaplan. Rychle se však vrátila anarchie a bezvládní, ruská vojska vytlačila Poláky a vzrostly protikatolické nálady (1612). Ještě před koncem XVII. století působila v Moskvě malá jezuitská misie, v části šlechtického prostředí se šířily prolatské sympatie. Jejich vůdcem byl mnich a básník Silvestr Medvěděv, později popravený na hlavním (dnes Rudém) náměstí.

První řádné katolické farnosti se v Rusku objevily v době Petra Velikého na přelomu XVII. a XVIII. století (v Petrohradě, Moskvě, Astrachani a dalších městech), ale trvalejší zakořenění katolicismu připadá na rok 1722, kdy se ocitla pod polskou nadvládou část Rusi, obývaná převážně katolickým obyvatelstvem.

Dekretem ze 14. ledna 1772 zřídila Kateřina II. mohylevskou diecézi, která se časem rozšířila na celé Bělorusko, ale patřily k ní farnosti celého ruského impéria za hranicemi Litvy a Polska. Za deset let povýšila Kateřina tuto církevní jednotku na arcidiecézi. Po III. dělení žilo na tomto území 3,1 mil. katolíků v 5 diecézích latinských a uniatských. V důsledku reformy carevny Kateřiny vzniklo 5 arcidiecézních metropolí, kterým podléhalo 6 diecézí. Katolická církev sice pracovala v carském panství vždy v těžkých podmínkách, ale přesto se rozvíjela, a to nejen mezi Poláky, Litevci a Ukrajinci nebo jinými tradičně katolickými národy, ale i mezi rodilými Rusy, mezi nimiž v určitém období dokonce zavládla jakási »móda latiny«. Koncem XIX. století vznikla ruská církev katolická východního obřadu, kterou iniciovala dvě pravoslavná knížata Nikolaj Tolstoj (1894) a Alexij Zěrčanin (1896). Již dříve přijalo katolic-kou víru mnoho jiných Rusů

z řad aristokracie, mimo jiné kníže Gagarin, který se stal později jezuitou. Velké zásluhy za šíření východního katolicismu v ruské zemi má Leonid Fjodorov a metropolita Ondřej Szeptycki, které nyní Svatý otec prohlásil za blahoslavené.

Situace katolické církve se značně zlepšila, když 17. dubna 1905 vydal car Mikuláš toleranční dekret, který zrovnoprávňoval všechna vyznání v impériu. Tehdy získali latiníci i řeckokatolíci plnou svobodu (byli jí právně zbaveni v roce 1839 a pak 1875).

Důležitou událostí byl Ruský katolický sněm, který zasedal v Petrohradě ve dnech 23. až 31. května 1917 pod předsednictvím metropolity Szeptyckého. Schválil Ustanovení o 68 bodech, které popisují specifikum ruského katolicismu východního obřadu. Ono období až do bolševické revoluce bylo jediným obdobím normální existence katolické církve v Rusku. Měla tehdy 6 diecézí, v roce 1921 začal vznikat apoštolský vikariát na Sibiři a o dva roky později diecéze vladivostocká.

To však byla poslední rozhodnutí upravující katolický život v sovětském Rusku. Nastaly totiž velmi těžké časy, kdy katolická církev musela sdílet osud jiných vyznání a již v druhé polovině dvacátých let přestala prakticky existovat. Kostely byly zavřeny, duchovní i řeholní sestry uvězněny a mnozí popraveni, majetek zkonfiskován, a tak se stalo, že na celá desetiletí zmizela katolická církev z mapy Ruska. Za sovětské nadvlády se ve velmi omezené míře uchovala jen na Litvě a v západních oblastech Běloruska a Ukrajiny, které před válkou náležely Polsku. Na terénu Ruské federace zůstalo 10 farností se čtyřmi kostely a 2 kaplemi a 8 kněží ve stařec-kém věku.

Obroda katolicismu začala koncem osmdesátých let spolu s vlnou demokratizace společen-

ského a politického života v bývalé zemi Sovětů. Dne 1. prosince 1989 přijal Jan Pavel II. ve Vatikáně Michajla Gorbačova a následovalo prohlášení o navázání diplomatických styků mezi Sovětským svazem a Svatým stolcem. Diplomatický představitel Vatikánu arcibiskup Casanovo přijel do Moskvy 6. května 1990. Dne 13. dubna 1991 ustanovil Svatý otec apoštolské administratury pro evropskou i asijskou část Ruské federace a pro Kazachstán a jmenoval jejich biskupy (Tadeusze Kondrusiewiczze v Moskvě, Josefa Wertha v Novosibirsku a Pavla Lengu v Karagandě).

Dnes jsou na tomto velkém území čtyři apoštolské administratury (Moskva a Saratov v evropské části, Novosibirsk a Irkutsk v asijské části). Církev zde má čtyři biskupy, 220 farností a 300 malých, dosud neregistrovaných společenství, ve kterých pracuje 215 kněží a téměř 230 řeholních sester. Pocházejí převážně z různých zemí celého světa. V roce 1991 zahájilo svou činnost teologické kolegium sv. Tomáše Akvinského, které vzdělává převážně laiky a řeholní sestry. Od r. 1993 existují kněžské semináře (nejdříve v Moskvě a od r. 1995/96 v Sankt-Petěrburgu), které před dvěma lety daly Rusku první domorodé kněze. Od 1. srpna pracuje v Moskvě katolická radiová stanice Dar a od r. 1997 v Sankt-Petěrburgu Rádio Maria. Dne 2. října 1994 vyšel první katolický časopis Svět evangelia, od r. 1993 existuje nakladatelství Duchovní knihovna, které vydává na 600 titulů ročně, každý v nákladu více než 130 000 výtisků.

Ve dnech 4. - 5. února 1999 se v Sankt-Petěrburgu konalo první zasedání biskupské konference katolíků Ruské federace pod předsednictvím arcibiskupa Kondrusiewiczze, kterou zahájila činnost první biskupská konference v ruské zemi.

-kg-

Podle -kai- 23/2001

Mater dolorosa

Biblickým podkladem pro úctu Panny Marie jako Bolestné Matky je Simeonova předpověď, že její duši pronikne meč (Lk 2,35), a scéna ukřižování v Janově evangeliu, která nám popisuje, že pod křížem stál učedník, kterého Ježíš miloval, a jeho matka Maria (Jan 19,26-27).

Velký význam má postava bolestné Matky v souvislosti s naukou o Panně Marii jako Spoluvykupitelce (Corredemptrix). Maria má podle tohoto pojetí nejen subjektivní účast na utrpení svého Syna, nýbrž skrze spoluutrpení (compassio) také objektivní podíl na Kristově vykupitelském díle, takže stojí nade všemi mučedníky, protože bolest jejího utrpení je větší než každá tělesná bolest (sv. Bernard z Clairvaux).

Motiv Panny Marie Bolestné se objevuje různým způsobem v umění. Ježíšova matka stojící pod křížem je takřka stejně prastarý motiv jako zobrazení ukřižování. V postbyzantském umění se objevuje Madona Umučení, která je zobrazována obklopená anděly nesoucimi nástroje umučení. Božské Dítě sedící na matčině levé ruce se dívá na archanděla Gabriela, který přináší kříž, a utíká se pod ochranu své Matky. Ještě větší význam má tzv. Pieta, která se objevuje od 14. století severně od Alp a zobrazuje Matku, která na svém klíně drží mrtvého Syna. Podobný motiv přichází v zobrazení Matky Boží se sedmi bolestnými meči v srdci.

Svátek Panny Marie Sedmi-bolestné se poprvé slavil v roce 1423. Papež Benedikt XIII. jej zavedl v celé církvi a jeho slavení určil na pátek před Květnou nedělí. Nyní se slaví jako památka 15. září.

Ještě více než oficiální liturgie je spojena s uvedenými zobrazeními lidová zbožnost v různých formách. Na prvním místě stojí modlitba růžence, která se rozšířila v pozdním

středověku v podobě bolestného růžence a byla podporována papeži a různými bratrstvy. Podobný význam měla takřka souběžně se šířící pobožnost křížové cesty se čtrnácti zastaveními, z nichž dvě jsou výslovně spojena s Bolestnou Pannou Marií (4. a 13. zastavení). Litanie loretánská, poprvé připomínaná v roce 1531 v Lorettu a schválená 1587 papežem Sixtem V., oslavuje Pannu Marii jako Těšitelku zarmoucených a Královnu mučedníků. Výslovně zpívá o Panně Marii Bolestné sekvence Stabat Mater, původně soukromá modlitba, která byla převzata do liturgie. Pochází z františkánské duchovní školy.

Titul *Bolestná matka* je výsledný motiv kontemplace, který zpředměťuje určité rysy z Mariina života. Výchozím bodem je Simeonovo obrazné vyjádření o *meči*, který pronikne její duši. V kontextu prorockého vidění v průběhu představení v chrámě (Lk 2,35), ve kterém Simeon hovoří o poslání Dítěte jako nositele spásy, kterou připravil Bůh pro všechny národy, je řeč také o jeho Matce. Ježíš je kamenem, do kterého se naráží a který padlé přivede ke spáse. Pro toto své poslání bude také znamením, kterému bude odpíráno. Protože Marii předpovídá

toto proroctví přímo účast na bolesti, je tím nepřímou předpovězeno utrpení Dítěte. Ona se tak stává Mater dolorosa, jejíž zranění bude způsobeno antagonistickými událostmi, osudem jejího Dítěte, který vrcholí mateřskou bolestí nad mrtvým Synem. Paralelně k »sedmi radostem« pak lidová zbožnost vyjmenovává stejný počet bolestí: Simeonovo proroctví (Lk 2,34); útěk do Egypta (Mt 2,13-15); třídní ztráta Dítěte (Lk 2,41-52); křížová cesta; ukřižování; snění z kříže (Jan 19,25n); položení do hrobu. Bolestná matka trpí osudem Syna od počátku až do konce. Její utrpení pod křížem nachází svůj výraz v nárcích, hymnech a obrazech.

Maria je pro svou plnou identifikaci se Synovým umučením a bezvýhradné sebeobětování vzorem plodného utrpení pro mnohé mystiky. Hymnus Stabat Mater je trvalou inspirací také pro umělce i v současné době. Bolestná matka se stala inspirací pro založení četných bratrstev a řeholních společností.

Zvláště historicky významné je bratrstvo Sedmi bolestí s černým škapulířem, které se modlí vytrvale k Sedmi-bolestné Matce Boží o návrat odloučených bratří do katolické církve.

Pramen: *Marienlexikon*, EOS Verlag St. Ottilien -ls-

Raduj se, bolestná Matko, neboť tys vytrvala pod křížem Pána; nyní s ním vládneš v nebeské slávě.

Antifona k Zachariášovu kantiku z památky Panny Marie Bolestné

MARIINY ZKOUŠKY NA KALVÁRII

Pokračování ze str. 5

ke skandálu. Zdá se, jako by Bůh byl lhář.

Někdy prožíváme, že naše víra je vystavena takovému pohoršení, které některé křesťany dožene až ke vzpouře proti Bohu. Kež nás to, co prožila Maria na Kalvárii, od toho uchrání. Pro ni, která celým srdcem věřila Božím slovu, to bylo nepochopitelné. Mohla udělat jen jediné: úplně se spolehnout na Boha v této noci duše, kdy všechno evidentně svědčilo proti její víře. *Doufat proti vši naději*, jak říká sv. Pavel.

Opuštěnost

Dovolte mi, abychom pronikli spolu s vámi k nejtěžší zkoušce, kterou musela Maria podstoupit. Nacházíme se tu na samé hranici nemyslitelného.

Pochopil jsem poněkud tuto Mariinu zkoušku skrze zkoušky některých lidí, jejichž posláním bylo prožívat tuto krajní Kristovu zkoušku: Sv. Pavel z Kříže, Bernadetta Soubirous, Terezie z Lisieux a jiní, kteří žijí ještě dnes. Tito svatí dělají s Kristem onu obdivuhodnou výměnu. V listu Židům (2,10) říká sv. Pavel, že Ježíš byl utrpením přiveden k dokonalosti. Tito svatí, kteří dosáhli skrze duchovní splynutí vrcholného spojení s Bohem, ztratili jasné vědomí o svém mystickém stavu, aby sdíleli osud hříšníků, a to nejen jako noc nevíry, nýbrž jako odloučení od Boha, a jako hlubší se stále více propadali do vědomí hříšnosti. Kristus a jeho mystikové tak trpí za hříšníky to, co by měli prožívat oni.

V této zkoušce můžeme rozpoznat dvojí rovinu.

1. Maria nejen spolutrpěla, ale sdílela plně i zkoušky svého Syna. On ji učinil účastnou svých bolestí ještě mnohem více, než tomu bylo u Františka z Assisi skrze jeho stigmata. Maria nesla v sobě vnitřní stigmata.

Kdo je pro mne Maria?

Ona je Královnou míru. Nejen pro tento svět, ale i v našich srdcích, v rodinách, ve třídách... Chtěla bych vám říct, jak jsem to poznala:

Když mi bylo asi pět let, dostala jsem obrázek Panny Marie (Maria - Matka něžnosti). Velice ho miluji!

Pak jsem se stále hádala s rodiči. A vždycky, když jsem plakala, utekla jsem do svého pokoje, zavřela rychle dveře, vzala jsem obrázek a vysvětlila jsem Marii, co se stalo, přitiskla jsem ji pevně k sobě, vrhla se do postele, trochu jsem ještě brečela a nakonec jsem usnula s Marií v náručí.

A když jsem se potom probudila, na zlost, ale úplně na všechno jsem zapoměla. Konečně jsem byla v nejlepším míru se svými rodiči. A tak vždy došlo ke smíření.

Marie (11 let)

2. Ježíš sám protřpěl za hříšníky tento zlom, tuto naprostou opuštěnost, které dal výraz slovy: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?* (Mk 15,34)

Můžeme namítnout, že Ježíš se nemohl cítit Bohem opuštěn, když je sám Bůh. Ježíš se tu modlí slova žalmu, ale činí tak proto, že tento žal je prorocké povahy. Ježíš na sebe přijal plně naše lidství se všemi jeho omezeními, s jeho utrpením a smrtí. Jeho lidství není božstvím absorbováno ani zkráceno, jak tvrdili monofyzité. Ježíš prožíval tu nejhlubší solidaritu s člověkem. Mnoho církevních Otců potvrzuje, že vzal na sebe naše omezení, slabosti, utrpení, smrt a také noc víry bez jakéhokoliv omezení. Jistě, byl si vědom svého božství, tak jako my jsme si vědomi své duše, i když ji nevidíme, ale vnímáme ji skrze její činy.

Není žádné lidské bíd, kterou by Kristus nevzal na sebe. Kromě krutého tělesného utrpení přijímá i úplnou opuštěnost, kterou prožívá jako pokušení. On překračuje tuto zjevnou opuštěnost dokonalým sebeodevzdáním Bohu, které je v takové černé noci jediným řešením.

Toto krajní utrpení, tento extrémní dar je také největším důkazem lásky. Proto chtěl, aby jej sdílela také jeho Matka. Ona, která je dokonalou *služebnicí* (Lk 1,38) a *Matkou* (Lk 1,30), je připravena všechno

s ním sdílet. Ježíš a jeho Matka vzali na sebe to nejhorší utrpení z lásky, která je silnější než všechno utrpení a silnější než smrt. Vzít na sebe utrpení je ostatně těžší než vzít na sebe smrt.

Podívejme se, až k jaké hranici nás Ježíš a Maria milovali: až do konce. V tomto smyslu nás porodili v bolesti. Jsme

zrozeni z probodeného boku Kristova a ze srdce Marie, která nás přitom adoptovala. Z toho můžeme pochopit, jak by to bylo nešťastné, kdybychom zkoušky, které na nás přicházejí, proměnili ve vzpouru nebo v pokušení nepřijímat je s radostným srdcem.

Když se mystikové cítili odloučení od Boha, a dokonce Bohem nemilovaní a zavržení, nebylo tím narušeno jejich spo-

jení s Bohem, nýbrž bylo jen jakoby zatemněno, jak vyjadřuje sv. Jan od Kříže. Zůstává dále temné vědomí tohoto spojení. To jsem pochopil jednoho dne, když jsem se pokoušel pomoci jedné dobrovolné oběti, kterou ďábel zkoušel tím, že jí namlouval a s naprostou jistotou ujišťoval: »Ty patříš mně!«

Řekl jsem: »Ale vy přece víte, že vás Bůh miluje. Poznala jste to velmi jasně v roce 1975.«

»Můžete mi říkat, co chcete,« odpověděla mi, »ale já to nemohu jinak přijímat. Ta negativní jistota mě úplně zaplavuje.«

»Ale co byste dělala v pekle?«

»Byla bych tam láskou,« odpověděla pohotově a bez zaváhání.

Cítí se zavržena, ale zůstává jí jedna neodvolatelná jistota: není nic než láska, není nic než odevzdání a oběť a nic jí nemůže vzít toto spojení s Bohem, kterého si už však není vědoma. Necítí vůbec, že Bůh ji miluje, ale ví přesně, že ona ho miluje, jeho a v něm všechny lidi.

Tak jsem lépe pochopil, jak Ježíšovo lidství, které je podstatně spojené s Bohem, mohlo vytrpět podobnou zkoušku, aniž by přitom ztrácelo vědomí své nejkrajnější lásky a svého božství, které je láska.

Proto jsem odpověděl této ženě:

»Ale když tedy budete jednoho dne v pekle láskou, už to nebude peklo. Bude tím zničeno.«

»Ano, já zasluhuji peklo. Já je přijímám, ale zavírám za sebou jeho brány, abych tam byla sama,« odpověděla smysluplně. Nemůžeme vidět Ježíšovo sestoupení do pekel právě v tomto světle?

Z toho poznáváme, jak daleko může jít láska, kterou Bůh uděluje člověku, a kam až teprve zašla závratná láska Ježíše a jeho bolestné Matky k nám hříšným.

*Maria heute 3/97
Přežil-lš- (kráceno)*

Život svatého Františka (19)

A dodržel slovo.

Když se vrátil k Santa Maria degli Angeli, poslal oba slíbené bratry do Casentina. Ti si obhlédli horu a zjistili, že je velmi příhodná. Postavili zde z větví chýši, aby zde světec mohl pobývat v modlitbách a rozjímání o Bohu.

* * *

Itálie už Františkovi nestačila.

Když je něco tak velké, jako zapalovat ve vychladlých srdcích opět světlo víry, o co krásnější musí být jít k nevěřícím, hlásat jim radostnou zvěst a podstoupit mučednictví!

Cesta do Palestiny byla v tu dobu nemožná. František to chtěl zkusit s Marokem. I tam žijí nesmrtelné duše v bludu falešného proroka a potřebují zvěst o spáse.

Vypravil se na cestu na sever Itálie. Dlouho pobýval v městě Susa jako host hraběnky Beatrice ze Savoye. Při loučení ji daroval na památku jeden rukáv ze svého hábitu.

Pak putoval přes Alpy, prošel Provinci a dorazil do Španělska. To byl poslední úsek před vytouženým Marokem.

Vytoužené mučednictví ho naplňovalo radostí na každém kroku, kterým se blížil ke svému cíli. »Byl tak naplněn svou touhou, že často nechával za sebou své druhy a spěchal tak v jakémisi opojení ducha vstříc uskutečnění svého snu.«

Ale i tentokrát mělo zůstat pouze u touhy. Mučednictví bude v životě sv. Františka vždy jako jasné světlo, k němuž se obrací, ale kterého nedosáhne. Nebo ještě lépe řečeno: bude mu jednoho dne dopřáno takového druhu mučednictví jako dosud nikomu z lidí.

František navštívil ve Španělsku také slavné poutní místo sv. Jakuba v Compostele. Tam ho jen postihla dlouhá nemoc, která ho přinutila k návratu. Kdo mohl zmírnit bolest jeho srdce při pomýšlení, že tak blízko před cílem se opět musí vrátit! K duševnímu zklamání přistoupily ještě tělesné bolesti. Zbaven všech prostředků, připoután k poutnickému útulku jako pes ke své boudě, živořil delší čas jako ubohý Lazar. Na tři dny dokonce zcela ztratil řeč.

Ale to všechno přispělo k tomu, že jeho láska k paní Chudobě se stala ještě vnitřnější a hlubší.

Konečně byl opět schopen cesty. Putoval podél pobřeží v naději, že najde loď pro návrat do Itálie.

Cestou vyslovil ke svému společníkovi bratru Bernardovi přání po kuřecím mase. Ale kde ho vzít? Mlčky se bratr Bernard obrátil k Bohu, který pokorně naplňuje útěchou. Tak to udělá i se svým služebníkem Františkem.

Náhle přišel z pole jeden rytíř a předal světci koroptev.

K tomu řekl: »Služebníku Boží, vezmi si s radostí to, co ti posílá Boží dobrota.«

František byl z tohoto dárku šťastný. Poznal z něho, jak se Kristus o něho stará. Požehnal dar a děkoval z celého srdce.

* * *

Po návratu ze Španělska se František opět ujal svého apoštolského působení.

Není však možné popisovat jeho mnohé putování v přesném časovém sledu. Jen podle mnoha zázraků, o kterých píší životopisci, si můžeme udělat přibližný obraz o jeho cestě poloostrovem od Bari k Alexandrii, od Benátek do Gaety.

Ani obtíže cesty, ani nebezpečí připravovaná lidmi i živly nemohly odradit Františka od jeho apoštolské činnosti. Znovu v něm ožil duch apoštola národů Pavla, který napsal slova: Běda mi, kdybych nehlásal evangelium!

Celano napsal: »Svému tělu nedopřával ani okamžik klidu. Stále byl na rozsáhlém evangelizačním putování. Poháněl ho k tomu stále připravený, zářící a neúnavný duch. Pokud záleželo na něm, nejraději by hlásal evangelium každému stvoření... Světec uchvacoval posluchače jak svým příkladem, tak svým slovem. Zdá se, že celé jeho tělo byl hovořící jazyk.«

Jasným důkazem touhy po záchraně nesmrtelných duší a současně vrcholem Františkova apoštolátu ve světě se stal roku 1216 zázrak »Odpuštění z Assisi«, známý pod jménem odpustky Porciunkuly.

Jedné červencové noci klečel František v modlitbě před oltářem kostelíka Porciunkula. Tu spatřil, jak pojednou planoucí světlo ozářilo stěny kostelíka.

Zjevil se Kristus sedící na zářícím trůnu a jeho svatá Matka uprostřed zástupu andělů. »Františku, jaké milosti si přeješ pro spásu duší?«

»Žádné jiné, Pane, než odpuštění jejich trestů za hříchy, kdykoliv kající navštíví tento kostel.«

»Je to mnoho, co žádáš. Ale ty mnoho zasluhuješ. Jdi k mému náměstku a nech si tam potvrdit moji vůli na zemi!«

Ihned po zjevení za ranního úsvitu vydal se František s bratrem Masseem do Perugie, kde se právě zdržoval papež. Velký Inocenc již zemřel. Jeho nástupcem byl Honorius III., o němž se říkalo: »Je to dobrý, zbožný stařec, prostě láskyplný. Všechno, co měl, rozdal chudým.«

František mu vyprávěl o svém vidění v Porciunkule a mluvil o své touze přivést všechny duše do nebe.

»Na kolik let chceš tento odpustek?«

»Svatý otče, já nechci roky, ale duše!« Prosba světce byla něčím úplně novým. Odpustek, jaký si přál, se dával zatím jen těm, kteří se účastnili tažení na osvobození svatého hrobu.

I když kurie byla proti, papež vyplnil světcovo přání. František se již chystal rozloučit se plný radosti s papežem. Tu papež řekl:

»Bratře Prostoto, kam chceš jít bez písemného potvrzení, že jsem ti udělil povolení?«

»Svatý otče, mně stačí vaše slovo. Já nepotřebuji přípis. Mým psaním je Maria, Ježíš je notář a andělé jsou svědci.«

* * *

2. srpna téhož roku ohlásil František velký odpustek před velkým shromážděním lidí, kteří proudili ze všech stran. Přítomni byli také biskupové z Assisi, Perugie, Todi, Spoleta, Nocery, Gubbia a Foligna. Srdce světce bylo plné radosti a vděčnosti.

Od onoho 2. srpna 1216 do dnešních dnů se dříve neznámý kostelík Porciunkula stal cílem nesčetných poutníků z celého světa. Při hledání pokoje našli v této svatyni útočiště.

(Pokračování příště)

Život Kristův (43)

XLIII. Ježíš, člověk solidární se všemi lidmi

1) Ježíš Kristus, pravý člověk, který je nám podoben ve všem kromě hříchu, právě tato pravda byla námětem předchozí katecheze. Hřích je cosi, co musí být radikálně vyloučeno v tom, který jako pravý člověk je zároveň pravým Bohem. Ježíš je *verus homo* (pravý člověk), ale nikoli *merus homo* (pouze člověk). Celý Ježíšův pozemský život a celý průběh jeho poslání dosvědčují pravdivost tvrzení o jeho absolutní bezhříšnosti. On sám mohl položit svým odpůrcům provokativní otázku: *Kdo z vás mě může usvědčit ze hříchu?* (Jan 8,46) Ježíš Kristus, člověk bez jakékoli poskvrny hříchu, po celý svůj život bojoval s hříchem a s tím, co hřích působí, zejména se satanem, který je v dějinách člověka již od samého počátku otcem lži (srov. Jan 8,44). Tento zápas se projevuje již na prahu Ježíšova veřejného působení v okamžiku jeho pokušení (srov. Mk 1,13; Mt 4,1-11; Lk 4,1-13) a dosahuje svého vyvrcholení v hodině kříže a ve vzkříšení. Je to tedy zápas, který má vítězné rozuzlení.

2) Tento zápas s hříchem a s jeho kořeny však Ježíše nikterak neodcizuje člověku. Naopak. Tento boj ho přivádí blíže k lidem, ke každému z lidí. V průběhu svého pozemského života se Ježíš velmi často prokazoval jako ten, kdo je nablízku lidem považovaným za veřejné hříšníky. Tak to alespoň dokládají mnohé texty evangelia.

3) V této věci je třeba připomenout srovnání, které dělá sám Ježíš mezi sebou a Janem Křtitelem: *Přišel Jan, nejedl a nepil, a říkájí: Je blázen. Přišel Syn člověka, jí a pije, a říkájí: Je to žrout a pijan, přítel celníků a hříšníků. Ale přece moudrost se ospravedlní svými skutky.* (Mt 11,18-19) Na první pohled je zřetelný polemický ráz těchto

slov, která jsou určena těm, kdo nejprve kritizovali Jana Křtitele, poustevnického proroka velmi přísného asketického života, který žil poblíž řeky Jordán a křtil lid, a posléze kritizovali Ježíše, poněvadž se pohyboval a působil mezi obyčejnými lidmi. Z těchto slov ale zároveň vyzařuje pravda o Ježíšově způsobu života, o jeho citění, o jeho mentalitě i o tom, jak se stavěl k hříšníkům.

4) Obviňovali ho, že je přítelem celníků, kteří vymáhali dávky. Bylo na ně pohlíženo jako na lidi nečestné, kteří nezachovávají Zákon (srov. např. Mt 5,46; 9,11; 17,17). Ježíšovi bylo rovněž předhazováno, že se stýká s hříšníky. Ježíš tento soud úplně neodmítá, vždyť mnoho příhod vypravovaných evangelisty potvrzuje tento Ježíšův poměr k chybným, i když zároveň je vyloučena jakákoli smířlivost, ústupnost či kompromis se samotným hříchem. Jako příklad lze uvést příhodu, v níž figuruje Zacheus, vrchní výběrčí dávek v Jerichu, do jehož domu Ježíš chtěl vstoupit: *„Zachee, pojď rychle dolů: dnes musím zůstat ve tvém domě.“* (Lk 19,5) Když celník sestoupil ze stromu a plný radosti nabídl Ježíšovi pohostinnost vlastního domu, zaslechl slova: *Dnes přišla spása do tohoto domu. Vždyť i on je potomek Abrahámův. Syn člověka přišel hledat a zachránit, co zahynulo.* (Lk 19,9-10) Z tohoto úryvku vyzařuje nejenom Ježíšův důvěrný vztah k celníkům a hříšníkům, ale také důvod, kvůli němuž je hledá a pobývá s nimi: jde mu o jejich záchranu, o jejich spásu.

5) Podobná událost je spjata se jménem Léviho, syna Alfeova. Celá záležitost je ještě významnější než předchozí případ, protože tohoto muže, jehož Ježíš viděl sedět v celnici, povolal, a tak se stal jedním

z apoštolů, když mu Ježíš řekl: *Pojď za mnou!* (Mk 2,14) On vstal a šel za Ježíšem. Jeho jméno se nachází v seznamu dvanácti apoštolů a my víme, že je autorem jednoho z evangelii. Evangelista Marek tvrdí, že Ježíš stoloval v jeho domě spolu s mnoha celníky a hříšníky, byli tam i Ježíšovi učedníci (srov. Mk 2,13-15). Rovněž v tomto případě se znalci Zákona ze strany farizeů stavěli proti Ježíšovu chování a před jeho učedníky tento způsob jednání odsuzovali. Ježíš jim však jasně řekl: *Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Nepřišel jsem povolat spravedlivé, ale hříšníky.* (Mk 2,17)

6) Sedět za stolem spolu s ostatními, včetně celníků a hříšníků, je určitý způsob lidské mentality, která je u Ježíše patrná již od počátku jeho mesiášského poslání. Vždyť jednou z prvních okolností, při níž se mohla projevit jeho spasitelská moc, byla svatební hostina v galilejské Káně, již se účastnil spolu se svou Matkou i se svými učedníky (srov. Jan 2,1-12). Rovněž v dalších měsících svého veřejného působení Ježíš obvykle přijímal pozvání ke společnému stolování, nevyhýbal se společnému jídlu dokonce ani s farizeji, kteří byli jeho nejzarputilejšími odpůrci. Tak například v evangeliu svatého Lukáše můžeme číst: *Jeden farizeus ho pozval k jídlu. Vešel tedy do domu toho farizea a zaujal místo u stolu* (Lk 7,36).

7) V průběhu tohoto společného jídla se odehrála příhoda, která vrhá světlo na Ježíšovo chování vůči ubohému lidstvu, v jehož středu je tolik hříšníků, kterými domnělí spravedliví pohrdají a které také zavrhnou. Tak tedy jedna žena, která byla známá jako hříšnice a byla přítomná hostině, se přiblížila k Ježíšovi s pláčem, omyla mu nohy a pomazala je vzácnou masťou. To zavadlo příčinu k dialogu mezi Ježíšem a pánem tohoto domu. V průběhu roz-

hovoru stanovil Ježíš úzkou vazbu mezi odpuštěním hříchů a láskou vycházející z kořenů víry. *„Muselo jí být odpuštěno mnoho hříchů, když mně nyní prokazuje tolik lásky“ ... Jí pak řekl: „Tvá víra tě spasila. Jdi v pokoji!“* (Lk 7,36-50)

8) Toto není jediný případ tohoto druhu. Jako další můžeme uvést dramatickou situaci se ženou, která byla přistižena při páchání cizoložství (srov. Jan 8,1-11). Rovněž tato situace ukazuje, v jakém slova smyslu byl Ježíš přítelem celníků a hříšníků. On sám říká oné ženě: *Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!* (Jan 8,11)

Ten, který nám byl ve všem podobný kromě hříchu, se ukazoval být někým, kdo stojí nablízku hříšníkům a hříšnicím proto, aby je od této metly, tedy od hříchu, vzdaloval a osvobozoval. Tohoto záměru chtěl dosahovat zcela novým způsobem vzhledem ke strohosti a přisnosti, s níž tyto lidi soudili jejich současníci na bázi prastarého Zákona. Ježíš naopak jednal v duchu plném lásky vůči člověku, a to na základě hluboké solidárnosti, kterou choval ve svém srdci pro všechny ty, kdož byli stvořeni k Božím obrazu a k Boží podobě (srov. Gn 1,27; 5,1).

9) V čem ale přesně spočívá tato solidarita? Je to zejména projev lásky, která vychází ze samotného Boha. Boží Syn přišel na svět proto, aby tuto Boží lásku zjevoval. Základem tohoto zjevování je skutečnost, že Boží Syn se stal člověkem, jedním z nás. Toto sjednocení s námi v lidství ze strany Ježíše Krista, pravého člověka, je základním výrazem jeho solidarity s každým člověkem. Bůh tak dává zřetelně najevo onu lásku, již nás všechny miluje a již osobně miluje každého z nás. Lásku je tu stvrzena zcela jedinečným a neopakovatelným způsobem. Ten, který miluje, si přeje sdílet všechno s milovaným. A právě z tohoto důvo-

du se Boží Syn činí člověkem. O něm předpověděl prorok Izaiáš: „Vzal na sebe naše slabosti a nesl naše nemoci.“ (srov. Mt 8,17; srov. Iz 53,4) Ježíš tedy sdílí základní existenciální bázi lidskosti s každým synem i s každou dcerou lidského rodu. Tím také zároveň Boží Syn zjevuje podstatnou důstojnost každého člověka i všech lidí společně. Lze říci, že vtělení představuje nevýslovné „zhodnocení“ člověka i lidství!

10) Tato solidární láska vzařuje z celého pozemského života Syna člověka i z jeho spasitelského poslání zejména v okamžicích, když se ocitá tváří v tvář těm, kdo trpí pod

tíhou jakékoli formy bídy, ať už ekonomické, fyzické či mravní. Vrcholem jeho putování po cestách solidarity bude ono dát vlastní život jako výkupné za mnohé (srov. Mk 10,45), což se naplní ve vykupitelské oběti kříže. Ovšem na cestě vedoucí k této svrchované oběti se v průběhu celého Ježíšova pozemského života nacházejí mnohé projevy jeho solidarity s člověkem, která je synteticky vyjádřena slovy: *Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.* (Mk 10,45) Ježíš se stal dítětem jako každý jiný člověk. Pracoval vlastněma rukama po boku Josefa z Na-

zareta stejně jako každý jiný člověk (srov. encykliku *Laborem exercens*, 26). Byl jedním ze synů Izraele, podílel se na kultuře vlastního národa, na jeho nadějích i na jeho utrpení. Na vlastní kůži poznal to, co se často přihází v životě lidí povolání k nějakému důležitému poslání: nepochopení, a dokonce také zradu jednoho z těch, které on sám vybral za apoštoly a za pokračovatele ve svém díle. To vše mu pochopitelně způsobilo velmi hlubokou bolest (srov. Jan 13,21).

Když se pak přiblížil okamžik, v němž měl dát vlastní život jako výkupné za mnohé, dobrovolně sebe samého vydal,

a tak naplnil svoji solidaritu s člověkem ve svém sebeobětování. Římský prokurátor nenašel lepší slova, jimiž by ho představil před těmi, kdo jej obžalovávali, než: „Hle, člověk!“ (Jan 19,5) To je výrok pohana, který neznal tajemství, ale který nebyl zcela nevnímavý k osobnímu kouzlu, jež vyzařovalo z Kristova lidství. Ježíš je člověk, opravdový člověk, který je nám ve všem podobný kromě hříchu. Nabídl se v oběť kvůli našemu hříchu, a tak se stal solidárním se všemi lidmi. Tato solidarita se nezalekla dokonce ani hrůzné smrti na kříži.

*Překlad doc. Ctirad Václav
Pospíšil Th.D. OFM*

Vánoční dárek v dubnu

Nebudete-li jako děti... Kdo by neznal tuto větu. A přece na ni často zapomínáme. Byli bychom milosrdnější, kdybychom Ježíšovu výzvu uplatňovali v praxi. Někdy potřebujeme skutečný příklad dítěte, aby nám otevřel oči, jak je tomu v následujícím případě. Má vánoční náladu, ale Vánoce jsou událost, která netrvá jen 25. prosince.

Byli jsme v restauraci jediná rodina s dítětem. Posadila jsem Erika do dětského křesla a poznamenala, že v restauraci všichni tiše sedí a jedí v klidu svoje jídlo.

Najednou vyrazil Erik krátký přátelský výkřik a zavolal: »Kuku!« Ručičkama bušil do opěradel křesla. Jeho oči byly vzrušením dokořán a na jeho tváři se usadil široký úsměv. Gestikuloval a vesele se smál.

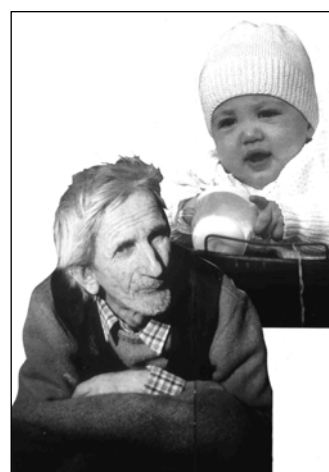
Otočila jsem se, abych viděla důvod jeho radosti. Byl tam nějaký muž v hadrech, ušpiněný, umaštěný, vyčerpaný, uzávěr kalhot na půl žerdi, prsty mu čouhaly z čehosi, co kdysi byly boty. Jeho košile byla špinavá, stejně jako rozčuchané vlasy. Byli jsme od něho daleko, abychom ho mohli cítit, ale byla jsem si jista, že právě nevoní. Šermoval divoce rukama a volal na Erika: »Kuku, kuku, kuku, velký mladíku, vidím tě, člověčku!«

Podívali jsme se s mužem na sebe. Co jsme měli dělat? Erik se smál a opakoval: »Kuku, kuku!« Všichni v restauraci to pozorovali a dívali se střídavě na muže a na nás. Ten starý muž vyvolal rozruch a musí k tomu využít právě naše dítě!

Přinesli nám jídlo a muž volal z druhého konce lokálu: »Ty už umíš říct kuku? A koláč umíš upéct? Podívejte se, on už říká kuku!«

Nikdo ho nepokládal za blázna. Byl evidentně opilý. Mně a mému muži to bylo krajně trapné. Jedli jsme mlčky, zatímco Erik vyčerpával všechn svůj repertoár a muž k tomu dodával své komentáře. Konečně jsme dojedli a měli jsme se k odchodu. Manžel zaplatil a řekl, abychom ho čekali na parkovišti u auta.

Starý muž balancoval mezi dveřmi a mnou. »Pane, dej ať mohu odsud odejít tak, aby neoslovil Erika nebo mne!« Když

jsem se k němu blížila, otočila jsem se tak, abych mohla projít kolem něho a necítla jeho dech. V tom se Erik nahnul přes moje rameno, natáhl ruce k starému muži, a než jsem tomu mohla zabránit, vysunul se z mé náruče do náruče toho starce. A náhle si padli do náruče, starý ušpiněný muž a roztomilé dítě, plné něžnosti. V aktu dokonalé důvěry, lásky a odevzdanosti položil Erik svou hlavičku na jeho rameno. On zavřel oči a já jsem viděla, jak se v nich objevily slzy a stétkaly po jeho tváři. Jeho staré špinavé ruce, poznamenané utrpením i prací, hladily lehce moje dítě. Ještě nikdy si dva lidé v tak krátkém okamžiku neprojevili tolik lásky.

Starý muž chvíli choval Erika, pak otevřel oči, podíval se zpřímá na mě a řekl pevným hlasem: »Dávejte na to dítě dobrý pozor!« Dušeným hlasem jsem ze sebe dostala: »Jistě to udělám.« Zcela pomalu, jako by mu to působilo velkou bolest, uvolnil Erika ze své náruče a vrátil mi ho. Vzala jsem si dítě a muž řekl: »Pán Bůh vám žehnej, udělali jste mi vánoční dárek.« Zmohla jsem se jen na zmatené »děkuji«.

S Erikem v náručí jsem spěchala k autu. Můj muž se mě zeptal, proč pláču a proč tisknu Erika tak pevně v náručí. Pak jsem řekla: »Můj Bože, odpusť mi!« Právě jsem zažila Boží lásku, a to skrze nevinost malého dítěte, které žádnou vinu nevidělo a nikoho nesoudilo. Dítě v něm vidělo duši, anděla, možná samého Krista, a matka se dívala jen na jeho oblečení.

Byla jsem slepá křesťanka, nikoliv však mé dítě. Cítila jsem, jak se mě Bůh ptá: »Jsi připravena se na okamžik podělit o své dítě?« On svého Syna daroval všem na celou věčnost. Mimoděk mi starý bezdomovec připomněl, že musíme být dětmi, abychom přišli do nebeského království.

FeL 77

Liturgická čtení - pokračování ze str. 3

sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devětadevadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.‘

Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadevadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují.

Nebo která žena, když má deset stříbrných mincí a jednu z nich ztratí, nerozsvítí svítilnu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji najde, svolá své přítelkyně i sousedky a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila.‘ Právě tak, říkám vám, mají radost Boží andělé nad jedním hříšníkem, který se obrátí.“

Dále řekl: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: ‚Otče, dej mi z majetku podíl, který na mne připadá.‘ On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchýlil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedal.

Tu šel do sebe a řekl: ‚Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!‘ Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil.

Syn mu řekl: ‚Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už nejsem hoden, abych se nazýval tvým synem.‘

Ale otec nařídil služebníkům: ‚Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte je! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!‘ A začali se veselit.

Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená.

On mu odpověděl: ‚Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.‘ Tu se (starší syn) rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu.

Ale on otci odpověděl: ‚Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!‘ Otec mu odpověděl: ‚Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.‘“

Mnoho důvodů k radosti

*K 50. výročí biskupského svěcení
kardinála Jána Chrysostoma Korce*

Nitranský kardinál Ján Chrysostom Korec 25. srpna 2001 oslavil 50. výročí biskupského svěcení. Arcibiskup Karel Otčenášek si připravil k oslavám tento projev:

Ave Maria et Joseph!

Eminentissime carissime,

jsem upřímně rád, že Tě mohu pozdravit při Tvém zlatém biskupském jubileu. I když už musím přece jen takovému dlouhé výjezdy omezovat, velmi jsem toužil, abych mohl právě Tobě dnes poblahopřát, máme přece tolik společného v životě! Kdysi jsme oba patřili k těm nejmladším biskupům na světě, dnes jsou z nás senioři biskupských sborů...

Jak daleko je už ta doba, kdy jsme jeden po druhém ve Valdických broušili v kartouzské věznici skleněné ověsky lustrů! Ty jsi tam tehdy přišel právě, když já jsem odcházel na amnestii r. 1962. Věřím však, že jsi nezapomněl! Všechno to tehdy patřilo k naší osobní bohoslužbě a svědectví Evangelium, i ty do krve obroušené prsty - však to byly právě ty čtyři, jimž kněz drží sv. Hostii při proměňování. Bylo nás tam tehdy na 300 kněží a slibovali jsme si, že jednou vybrousíme ten nejkrásnější lustr pro Svatého otce. Bohužel jsme to už tehdy nestihli - ani v době toho politického „oddechu“ za Dubčeka. Mohu se ale pochlubit, že jsem si přece jenom ještě zabrousil, i když mi to už moc nešlo. Už jako uznaný diecézní biskup po revoluci v roce 1989 jsem navštívil Valdice - to tam už političtí vězni nebyli, ale i ti kriminální pracovali na broušení, a já jsem se jim tehdy zmínil o tom našem kněžském závazku. Zaujalo je to a koupili si sami ve vší tichosti od vedení věznice surové sklo a potom skutečně lustr pro papeže vybrousili - až na poslední dva ověsky, ty jsem tedy musel vybrousit sám, aby byl lustr kompletní. Možná, že si ještě, otče Jene, vzpomeneš, že jsme spolu měli a chtěli tento dar Svatému otci předat při jeho první návštěvě. tehdy ještě v Čes-

koslovensku - jenže já jsem těsně před jeho přiletem musel náhle do nemocnice na operaci a ve shonu těch příprav nebylo nikoho, kdo by se o to postaral, takže se nakonec lustr musel poslat poštou - a to už samozřejmě nemělo ten efekt...!

Vždycky se mi to zdálo symbolické: představoval jsem si, že Panna Maria je jako ten svícen, Kristus světlo světa a my jako ty ověsky, odrážející světlo, zvěstující Pána Ježíše.

Drazí a vážení přátelé, máte dnes mnoho důvodů k radosti. Otec kardinál Ján Chrysostom je člověk velkého ducha a talentu. Jeho slova zapalovala a povzbuzovala mnohé, a je i nadaný duchovní spisovatel. Přeji vám i jemu, aby mohl ještě mnoho vykonat k Boží cti a k prospěchu církve (a obou našich národů).

Lidstvo jako by dnes tu pravou radost ztrácelo - tu radost, která nemá nic společného s bezuzdnou a prázdňovou zábavou, jak ji často vidíme kolem sebe. Tu opravdovou radost nám vyprošuje Matka Boží, jako to kdysi učinila při svatební hostině v Káni Galilejské. - Ona je příčina naší radosti. Ona svou vnitřní radost, tu radost z dokončení vykupitelského díla svého Božského Syna, neztratila ani pod křížem. Společně s Vámi, s milými bratry a sestrami ze Slovenské republiky, ji uctíváme jako Sedmi-bolestnou. - Právě v naší hradecké diecézi však máme i poutní místo k Sedmi radostem Panny Marie. V Boží strategii to obojí patří nerozlučně k sobě. Kéž naše společná nebeská Královna dopomůže se vzájemnou přátelskou svorností malebnému a zbožnému bratrskému Slovensku k všestrannému rozkvětu - jak materiálnímu a kulturnímu, tak - a to především - duchovnímu a náboženskému!

Děkuji přátelé!

Najednou ho zaplavilo...

Často se zabývám touto otázkou: Byla kdy na světě generace, která byla tak odkázána na Boží milosrdenství, jako je naše? Byla některá doba tak zbloudilá, jako je naše?

Nemyslím teď na miliony mrtvých na bojištích, na koncentrační tábory, zajatecké tábory jako důsledky bezbožeckých ideologií. Myslím na dosud žijící lidi. Myslím na oběti podvodných slibů. Žádná doba netrpěla tolika bolestmi jako naše.

Vzpomínám si na jednoho mladého muže: Vyhodili ho z domu, nesměl se vrátit domů. Jeho rodiče byli přísnými katolíky. Pro ně byl jejich syn skvrnou rodiny. Byl skutečně až po kolena zapleten do podvodných korupčních záležitostí. Po několika letech se cítil tak na dně, že se rozhodl skoncovat se životem. Ale napřed chtěl ještě jednou vidět své rodiče. Pozdě v noci zazvonil u dveří. Otec vyhlédl z okna. Když ho poznal (mladý muž byl vyhublý na kost a jeho spleené vlasy mu visely přes obličej), zavřel beze slova okno. Žádná šance!

Mladý muž jde pryč a běží ke kolejm, které jsou na náspu za vsí. Myslí jen na jedno: Konec! Vystupuje na násep. Náhle ho obklopí jasné světlo. Zůstává stát jako přikovaný. Nějaký hlas k němu promluví: *Kdyby i tvůj otec a matka tě opustili, já se tě ujmu.* (Ž 27,10) Pak zjevení odejde. Ale v mladém muži se rozzářilo slunce. Radost, která ho naplňuje, jako by ho zbavila smyslů. Běží odsud pryč. Běží snad hodinu jako blázen přes pole. Radost ho málem zabije...

Když jsem jednou později tomuto mladému muži ukázal obrázek milosrdného Ježíše, ztichl a řekl po dlouhém mlčení: »To byl on, to byl on, kdo ke mně mluvil...« A chtěl by promlouvat k tolika, k tolika lidem, zvláště mladým. Jak na něho čekají! Jen on zná jejich propasti, ve kterých se nacházejí. Jen on k nim umí promluvit, aniž by vyvolal jejich odpor a odmítnutí.

»Největší hříšníci mají zvláštní nárok na moje milosrdenství. Mám radost, když se utíkají k mému milosrdenství.« Toto poselství máme nést dnešnímu světu, všude tam, kde jsou lidé. Budeme překvapeni, kolik otevřených dveří najdeme!

Když jsem nedávno jel z Curychu do Ženevy, seděly vedle mne v jídelním voze dvě noblesní dámy. Popíjely kávu a sdělovaly si »slasti a strasti sekretářky«. Jedna z těch dam vzala svoji kabelku a řekla té druhé: »Chceš vidět fotku mého přítele?« Vytáhla obrázek a řekla: »Podívej se, to je on.« Byl to obraz milosrdného Ježíše.

P. Urs Keusch, Vision 2000

Unie křesťanských pedagogů, pobočka Praha, vás zve na **přednášku Mgr. Michala Semína Mezináboženský dialog, nebo ponižující monolog?** Přednáška se bude konat v úterý 2. října 2001 v 18 hod. (vchod se zavírá v 18.15 hod.) v sále řádu sv. Vršily, vchod z Ostrovní ulice č. 11, Praha 1. V rámci tohoto filosoficko-teologického cyklu budou další přednášky vždy první úterý v měsíci tamtéž.

Liturgická čtení

Neděle 16. 9. – 24. neděle v mezidobí

1. čt.: Ex 32,7–11.13–14

Ž 51(50),3–4.12–13.17+19

Odp.: Lk 15,18 (*Vstanu a půjdu k svému Otci.*)

2. čt.: 1 Tim 1,12–17

Ev.: Lk 15,1–32

Pondělí 17. 9. – nez. pam. sv. Kornélia a Cypriána, nebo sv. Roberta Bellarina

1. čt.: 1 Tim 2,1–8

Ž 28(27),2.7.8–9

Odp.: 6 (*Požehnan buď Hospodin, že vyslyšel mou úpěnlivou prosbu!*)

Ev.: Lk 7,1–10

Úterý 18. 9. – ferie

1. čt.: 1 Tim 3,1–13

Ž 101(100),1–2ab.2cd–3ab.5.6

Odp.: 2c (*Chci kráčet v nevinosti srdce.*)

Ev.: Lk 7,11–17

Středa 19. 9. – nez. pam. sv. Januária

1. čt.: 1 Tim 3,14–16

Ž 111(110),1–2.3–4.5–6

Odp.: 2a (*Veliká jsou Hospodinova díla. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 7,31–35

Čtvrtek 20. 9. – památka sv. Ondřeje Kim Taegona, Pavla Chong Hasanga a druhů (v litoměřické diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrál)

1. čt.: 1 Tim 4,12–16

Ž 111(110),7–8.9.10

Odp.: 2a (*Veliká jsou Hospodinova díla. Nebo: Aleluja.*)

Ev.: Lk 7,36–50

Pátek 21. 9. – svátek sv. Matouše

1. čt.: Ef 4,1–7.11–13

Ž 19(18),2–3.4–5

Odp.: Řim 10,18b (*Všude na zemi pronikl jejich hlas.*)

Ev.: Mt 9,9–13

Sobota 22. 9. – nez. sob. pam. P. Marie

1. čt.: 1 Tim 6,13–16

Ž 100(99),2.3.4.5

Odp.: 2c (*Vstupte před Hospodina s jástotem!*)

Ev.: Lk 8,4–15

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
Antifona	1136	1150	1166	1181	1692	1673	1666
Žalm	784	783	783	784	786	786	783

Ranní chvály:

Hymnus	1136	1151	1166	1182	1693	1673	1666
Antifony	1137	1151	1167	1183	1198	1674	1229
Žalmy	1137	1152	1167	1183	1199	813	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1155	1170	1186	1693	1674	1668
Antifona k Zach. kantiku	716	1519	1170	1186	1694	1522	1669
Prosby	1140	1155	1171	1186	1694	1675	1655
Záv. modlitba	716	1520	1171	1521	1522	1522	1656

Modlitba během dne:

Hymnus	1141	1156	1172	1187	1203	792	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1206	1676	1236
Záv. modlitba	716	1159	1175	1191	1206	1522	1236

Nešpory: SO

Hymnus	1132	1145	1160	1176	1192	1698	1685	807
Antifony	1133	1146	1161	1177	1193	1208	1678	808
Žalmy	1133	1146	1161	1177	1193	1209	1678	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1164	1180	1196	1701	1680	810
Ant. ke kant. P. M.	715	716	1520	1180	1196	1701	1523	716
Prosby	1135	1149	1165	1180	1196	1702	1681	811
Záv. modlitba	716	716	1520	1181	1521	1522	1522	717
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

CHALCEDONSKÝ KONCIL V PROMĚNÁCH ČASU

Ve dnech 8. října – 1. listopadu 451 se v Chalcedonu konal největší ekumenický koncil křesťanského starověku. Letos si tedy připomínáme jeho patnáctisté padesáté výročí. Tento koncil si právě v dnešní době zaslouží mimořádnou pozornost. Proto vychází český překlad encykliky Sempiternus Rex papeže Pia XII., která vznikla u příležitosti 1500. výročí chalcedonského koncilu (8. září 1951). Encyklika přehledně a jasně seznamuje čtenáře s důvody svolání a s průběhem koncilu i s jeho velkým ekumenickým významem.

Rozhodující úlohu při svolání koncilu i při formulování christologického dogmatu sehrál papež Lev Veliký (440-461) a jeho dílo Tomus ad Flavianum, jehož český překlad nyní také vychází.

Úvodní studii a překlady obou dokumentů připravil doc. Ctirad Václav Pospíšil Th.D. OFM.

Brož., A5, 40 stran, 50 Kč

Gunhild Sehlin: MARIIN MALÝ OSLÍK

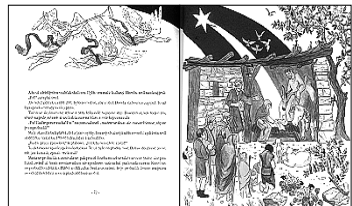
Převyprávěla s. Marie Pištěková OP

Tak trochu v předstihu přichází Matice cyrilometodějská s vánoční povídkou pro nejmenší děti. Je to příběh zprvu trošku domýšlivého oslíka, kterého koupil Josef, aby pomáhal Marii. Oslík se postupně proměňuje v poslušného a oddaného pomocníka. Děj vrcholí narozením Ježíše, Spasitele světa, v chudé stáji. Text knihy je doprovázen mnoha barevnými

obrázky, které působí velmi živě a jedinečným způsobem dokreslují atmosféru příběhu. Autorkou ilustrací je s. M. Česlava Talafantová OP.

Brož., 205x205 mm,
78 stran, 128 Kč

KALENDÁŘE NA ROK 2002

POUTNÍ MÍSTA

Stolní kalendář s církevním kalendářem. Foto a text Petr Hlavatý.

Karmelitánské nakladatelství, 55 Kč

MALÁ POSELSTVÍ

Stolní kalendář s církevním kalendářem. Texty Vojtěch Kodet, fotografie Zdeněk Ondruš.

Karmelitánské nakladatelství, 55 Kč

STOLNÍ KALENDÁŘ

Kalendář s církevním kalendářem.

Cesta, 52 Kč

DOTEKY SVĚTLA

Stolní kalendář s katolickým kalendářem.

Vyšehrad, 55 Kč

KATOLICKÝ KALENDÁŘ

Nástěnný kalendář.

KON-PRESS, 45 Kč

DIÁŘ S LITURGICKÝM KALENDÁŘEM

V diáři najdeme čtení na každý den, svátky a svaté, které si připomínáme, liturgickou barvu a responsorium žalmu. Na každý týden je vybrán jeden verš z evangelia nebo z nedělní liturgie. Diář obsahuje také několik myšlenek z apoštolského listu Novo millennio ineunte. Nechybí ani místo na poznámky a adresář.

Paulínky, 87x150 mm, 68 Kč

DIÁŘ S KATOLICKÝM A OBČANSKÝM KALENDÁŘEM

K diáři je připojen telefonní zápisník.

Karmelitánské nakladatelství, A6, 39 Kč

Matice cyrilometodějská s.r.o.
Olomouc, 5/2000
Pónoš, 779 00 OLOMOUČ 9

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1